VERSLAGEN OVER DEN GEMEENTERAAD VAN NEVELE

Cyriel Buysse, 1885

Gepubliceerd in: Kritische Bibliographie van Cyriel Buysse gevolgd door een Bibliographie over Cyr. Buysse door dr. Rob Roemans. Kortrijk, 1931, Uitgave Steenlandt. Blz. 105 - 121; facsimile van eerste bladzijde van "Zitting van den 9den Februari 1885", blz. 122

De verslagen werden anoniem gepubliceerd, behalve het verslag van 9 februari 1885, dat met "Petrus" ondertekend is.

De verslagen worden voorafgegaan door volgende inleiding:

"BIJLAGEN

VERSLAGEN OVER DEN GEMEENTERAAD VAN NEVELE

In 1885 verspreidde Cyriel Buysse te Nevele, alwaar hij toen woonde, af en toe een op de pâte afgetrokken met de hand geïllustreerd satirisch vlugschrift, waarin de vergaderingen van den Gemeenteraad over den hekel werden gehaald.

Geschreven zonder eenige litteraire pretentie, alleen uit louter genoegen om het gedoe van de kleinzielige dorpsnotabelen en uit spotlust om de vaak plezierige dorpspolitiek, vertoonen deze eerste proeven reeds menigen kenschetsenden karaktertrek van den lateren Meester. Wij waren zoo gelukkig vier van de vijf geschreven blaadjes terug te vinden en publiceeren ze hier, met de toelating van den auteur, voor het eerst. (nota)"

In deel zeven van het verzameld werk wordt het verslag van een vijfde gemeenteraadszitting weergegeven: verzameld werk (red. A. van Elslander en A.M. Musschoot), deel 7. Brussel, 1974, A. Manteau n.v., blz. 994 - 1006.
Dit verslag is ondertekend met "Petrus III".

Johan Boelaert
13/02/2015
jboelaert@skynet.be

KRITISCHE BIBLIOGRAPHIEËN VAN VLAAMSCHE SCHRIJVERS

NR. 1

KRITISCHE BIBLIOGRAPHIE van Cyriel Buysse gevolgd door een BIBLIOGRAPHIE over Cyr. Buysse

DOOR DR. ROB. ROEMANS

Uitgave ■ STEENLANDT ■ Kortrijk

BIJLAGEN

I. VERSLAGEN OVER DEN GEMEENTERAAD VAN NEVELE

In 1885 verspreidde Cyriel Buysse te Nevele, alwaar hij toen woonde, af en toe een op de pâte afgetrokken met de hand geïllustreerd satirisch vlugschrift, waarin de vergaderingen van den Gemeenteraad over den hekel werden gehaald.
Geschreven zonder eenige litteraire pretentie, alleen uit louter genoegen om het gedoe van de kleinzielige dorpsnotabelen en uit spotlust om de vaak plezierige dorpspolitiek, vertoonen deze eerste proeven reeds menigen kenschetsenden karaktertrek van den lateren Meester.
Wij waren zoo gelukkig vier van de vijf geschreven blaadjes terug te vinden en publiceeren ze hier, met de toelating van den auteur, voor het eerst. (nota)

GEMEENTERAAD VAN NEVELE

Zitting van den 13 Januari 1885

VOORZITTER : Mr LEONCE MULLE DE TERSCHUEREN

Mr MULLE : Mijnheers de raadsheer de seance is open.

SCHELPE : Is geopend Mr Mulle.

MULLE : Ja.

Op dit oogenblik komt binnen Mr F. V. D. V. die expres van Gent naar Nevele gekomen is om de zitting bij te wonen.

MULLE tot Minne : (in 't fransch) Qui ça est-il, Adolphe ?

MINNE : C'est F. V. D. V. de Gand, un libéral qui est une fois venu pour écouter ici ce que nous disons pour aller le faire mettre à Gand dans les journaux.

MULLE : (verschrikt) Ah! oui, mais ça ne va pas se faire ainsi; je vais déclarer la séance à huis clos (opstaande van zijne plaats en sprekende tot Mr V. D.V.): Mr V. D. V. je regrette de devoir vous annoncer que la séance aura lieu à huis clos et que votre présence aux débats est impossible, vu qu'il y a des questions de personnes en jeu.

Mr V. D. V. : J'admets parfaitement vos raisons, Mr Mulle, mais je m'en prends à Schelpe, à qui j'ai demandé si la séance était publique et qui m'a répondu que oui; vous pouvez le demander au garde-champêtre Remi De Vos, qui était présent, si ce n'est pas vrai ce que je dis là; n'est-ce pas Remi, que vous l'avez entendu ?

REMI DE VOS : 'k En versta ui nie, Meneere!

NOTA : In „ Cyriel Buysse en zijn Land " (blz. 18) schrijft Herman Van Puymbrouck — de eenige die op deze zoo belangrijke blaadjes de aandacht heeft gevestigd — dat Cyriel Buysse deze met een vriend heeft opgesteld. Ik durf deze voorstelling beslist tegenspreken : deze vlugschriften zijn van Buysse alleen.

Mr V. D. V. : Es 't geen waar da Pomade mij gezeid heeft dat de zitting publiek was.

Mr SCHELPE : (rood ziende) Felix il ne faut pas m'en vouloir pour cela; quand je vous ai dit que la séance était publique, je n'avais pas encore consulté Mr Mulle.

Mr MULLE : Mijnheers de raadsheer, de incident is clost.

Mr V. D. V. : Mijnheers, salut en de kost.

Mr MULLE : De zitting doe voort.

SCHELPE : Gaat voort, Mr Mulle, gaat voort.

MULLE : Ja, Mr Schelpe, maar ik moet u nogtans doen observeer dat mij schijnt aardig te zijn van te zeg : De zitting ga voort. Ik versta nie heel wijl, hoe dat mogelijk is dat een zitting kan gaan.

SCHELPE : th! th! th! Mr Leonce is toch altijd spiritueel!

MINNE : th! th! th! It is wel uitgevonden.

BOSSCHAERT : (tegen Lambrechts) Die mannen hên ginder leute, wa zoudt er schillen dan ?

LAMBRECHT : Ei! jongen. Ze zitten zij weeral te franschen en da es wa da me wulder nie en verstaan; Aly! 't es het best ook, me moeten wij da nie kunnen!

MULLE : Ja maar, Mrs de raadsheer, ik spreek heel sérieus; ik wijl alles wijl in regel doen, want ik zie wijl dat er hier espions komen om al de fouten te ramasseeren die wij zoudt kun commetteer; daarom ik insisteer om alles wijl in regel te doen.

MINNE : Dan ware het best, Mr Leonce, van te zetten : de zitting zit voort.

MULLE : Ei wijl ja; dat is inderdaad conforme aan de realiteit.

SCHELPE : Mijnheeren, onzen weledelen, Burgemeester Mr den baron Leonce Mulle de Terschueren de la Motte d'Alcantoro de Bodega, heeft ulder bijeen geroepen om de definitieve regeling der Schoolkwestie vast te stellen. Mr Mulle zal straks zijn voorstel maken en ziehier hetgene gij van doen hebt om tot de stemming over te gaan. (Hij geeft aan ieder raadslid eenen knikker).

BOSSCHAERT : (tegen Vreeze) Verdomme, da zijn knikkers die z'ons geven.

VREEZE : Ei, 't denkt het mij ook.

MULLE : Mijnheers de raadsheer, wij zijn bijeen gekom om de school van Pattijn af te stel. Indien er een van u een voorstel te mak heef, hij mag het doen; ik heb ook een voorstel, maar wij moet malkaar help dat van deze keer enfin kan blijf persisteer het gene wij . . .

LAMBRECHT : Ei! maar, Mr den Bron, m'en daar nui al zoo dikkels ruize gehad mee die schoole; 't denkt mij zuiver da 'k gij wate da 'k ze k'ik zou doen toezegelen en de gendeurms voren stellen dat er verdecke niemand meer in of uit en kan.

REMI DE VOS : Godanke! Ja, en stelt er mij liever aan da 'k ook wa kan verdienen achter ulder; gee mij 2 frank daags en de kost in 't stadhuis!

MULLE : (nadenkend) Ja, Lambrecht, uw voorstel is zeer goed, maar, (zich tot Schelpe wendende) peinsde gij dat het zou gaan, Notaris ?

SCHELPE : Het ware misschien nog al moeielijk Mr Leonce.

DIAS : 't En zal nie gaan man : ge zilt eraan gekl... zijn; en ook op zulken maniere doet ge alle Commissie dood. Als ge die schoole opsluit daar en es sakerdz... geen levrancie meer van kolen of niet dat er es.

BOSSCHAERT : Ei! Ja ne mensch moe toch zien da g' handkaarte blijft houden.

LAMPAERT : Ei! (ontwakend) Es t' er kwestie van mij weg te smijten dan?

BOSSCHAERT : Bij neen 't, Mr. Lampaert, waarom dat?

LAMPAERT : Ei! Ja zeide gulder daar niet. Ge moet toch zien da ge Lampaert blijft houden?

BOSSCHAERT en Vreeze : (te gelijk) Handkaart, Mr. Lampaert, handkaarte klaptegen en van nen boom te jassen achter dees spel.

LAMBRECHT en Mortier : (te gelijk) Ei verdecke, hoe da ne mensch toch kan verabuseerd zijn!

MULLE : Mijnheers de raadsheer, ik verzoek uwe attentie te zijn : De voorstel van Lambrecht zou misschien nog al moeielijk kunnen exécuteerd word : wij heb beter gevond en ziehier wat wij wijllen, want ik zou toch wijllen dat van dezen keer kan blijf persisteer wat wij doen, want dat is nu al de vijfde keer dat wij daarvoor réunisseer; Mijnheer de deken wijl... m'... we wijllen dat de kinders van Verhest naar de school van Pattijn kom, dat zij elk gelijk tiretement krijg maar dat Verhest al de geld der betalende kinders heeft en dat hij Directeur is van de hoogste klas waar zich de meest capable élèven in bevind... ui... ui... daarbij zal Verhest de recht heb... ui... van de hale te vervoer!

SCHELPE : Heeren van den Raad de stemming is geopend (hij gaat rond met zijnen hoed waar ieder raadslid zijnen knikker in laat vallen) de knikkers in zijne hand gietend en ze ze samentellend. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, (met verwondering hertellend) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, (met verbaasdheid op de aanwezigen zeinde en ze tellend) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, (uitroepende met toorn). Wie heeft zich durven onthouden? (Allen te gelijk). 'K en ei te k' ik nie geweest!

SCHELPE : 'K en vinde maar 8 knikkers en me zijn nogtans mee 9. Wie zoudt er nog durven mee Pattijn doen als Mr de Kaneunik... in... 'k wil zeggen Mr den Deken... in... 'k wil zeggen Mr Mulle dat vorengesteld heeft. De neerslachtigheid is op alle gezichten.

MULLE : Maar Mr Schelp, zou er misschien geen knikker in uw chapeau gebleven zijn?

BOSSCHAERT : die opgestaan is van zijne plaats neemt den hoed in de hand en roept uit met blijdschap. Daar hangt nog eenen aan den kant geplakt!!! (Hij neemt er hem uit en geeft hem aan Schelpe).

DE SEKRETARIS : (tegen Bosschaert die op zijne plaats teruggekeerd is). Hoe komt da, Gust, da den dienen daar aan hing?

BOSSCHAERT : Verduiveld 'k en weet ik niet; mijn vingers plakken er nog van! ziek ne kier.

DE SEKRETARIS : (met luider stem) Ei 't es verdome pomade!!!

SCHELPE : (rood gelijk ne kalkoen en zeer gegeneerd zet bij vergissing zijnen hoed op en roept uit) : Mijnheeren, het voorstel van Mr Mulle is met eenparige knikkers... in... 'k wille zeggen : eenparige stemmen aanveerd.

Al de leden : Bravo, Bravo! vi van Mr Mulle! Vi van onzen Burgemeester!

MULLE : Merci, mijnheeren, wijl merci: De zitting ga voort.

DIAS : (tegen Schelpe) Sakerdz... hij weet er van, ze zillen 't hem gezeid hen!

MINNE en Schelpe : (te gelijk) Ah! es da spijtig, m' hen 't pourtant zoo wel gezwegen.

MINNE : (alleen) Jongen, mama zal kwaad zijn op mij!

Mulle die opgestaan is van zijne plaats en zijnen hoed heeft opgezet gaat al steunend op zijnen stok te weeg de deur uit, achtervolgd alleenlijk van den sekretaris die er al trekbeenend achtergaat.
Dias, Minne, en Schelpe aanschouwen Mulle met verbaasdheid. Hij van zijnen kant, verwonderd dat de raadsheeren met hem niet vertrekken, keert zich om en vraagt hun waarvoren zij nog blijven zitten.

SCHELPE : Ei! maar, Mr Leonce, me weten wulder nie meer wa peinzen; g'en zij gij toch nie kwaad op ons, Mr Leonce, omdat wij dat geschikt hen, zonder u te consulteeren, allons, om u een surprose te maken; ge pardonneerd ons da toch, Mr Leonce!

MULLE : (Verbaasd) Een surprise! ik weet van niet; ik ben alleenlijk maar geéton-neerd dat gij nog blijf zit als de zitting is gedaan.

SCHELPE : Mr Leonce, 't is zeker dat wij malkander niet wel verstaan. Ziehier wa da mewij onder ons geschikt hen om u een surprise te doen. M' hen alles gearrangeerd om u op Lichtmis met groote Pomp in te halen. Al de Raadsheeren zullen in stoet u tot Landegem aan de statie afhalen, de die die kunnen rijen zullen rijen en d' andere gelijk ik bij voorbeeld mee nog verscheide goede vrienden van u gelijk Mr Mehuis, Mr den docteur Brabander, enz. zullen in open voituren komen.

MULLE : th. Ja, Ja Magnifique: en gij kunt in mijn voiture kom; wij zijn al camaraden gelijk en Mr. Boaser mag ook mee kom.

SCHELPE : Ach M' Leonce gij hebt te veel goedheid; daarbij zal er een stoet van ruiters en voituren van al de inwoners van Nevele en de naburige dorpen zijn. De stoet zal voorafgegaan zijn van Jules Dubbels in wildeman verkleedt en van Bosschaert in Jockey, te peerde met een roode klak, geele gilet en blauwe broek zijnde de kleuren van uwen eeldom. Het muziek zal u natuurlijk ontvangen en den eerewijn zal u geschonken wordenin 't Stad-huis door Verliest den nieuwen hoofdonderwijzer, ziedaar Mr Leonce de surprise welke wij u geprepareerd hadden en 't es omdat gij zeidt: De zitting ga voort dame wulder peinsdegen da ger gij al reeds van wist en dat dat ge de zaak wildet helpen beslissen.

MULLE : Mijnheers, ik kan u niet genoeg bedank voor uwe attentie en ik ben zeer geflatteerd, ik wist hoegenaamd van niets maar ik moet u doen observeer dat gij contrarie heb verstaan.
Ik heb gezegd: De zitting ga voort gelijk men zegt in 't Fransch: La seance est levée, 't is te zeg: De zitting sta op en als zij opstaat 't is natuurlijk om voort te gaan: En effet om heel' en gansch exact te zijn, ik had moet zeg:

De zitting sta op.

Al de raadsheeren: Ah! 't es daar mee

LAMPAERT : Inderdaad, 't is juist, Mr Leonce heeft gelijk!

Al de raadsheeren verlaten de zaal.

GEMEENTERAAD VAN NEVELE

Zitting van den 9 Februari 1885

VOORZITTER : Mr LEONCE MULLE DE TERSCHUEREN

Mr MULLE : Mijnheers de raadsheer ik doe open de séance.

SCHELPE : Remi doe ne keer de deure toe ; da trekt hier nog al.

MULLE : En effet ik ben gëenrhumeerd en ik verzoek u Mr Schelpe van te wijl in mijn plaats de dagord aflees.

SCHELPE : Heeren van den Raad : De zaak aan de dagorde is de benoeming van onzen politiecommissaris. Zoo als gij weet zijn er nog al veel postulanten die de plaats begeeren, maar om wettelijk te handelen, moeten wij tot eene regelmatige stemming overgaan om de persoon te kiezen welke deze bediening moet bekleeden : Heeren van den raad, hebt gij elk uwen knikker medegebracht ? De meerderheid der Raadsheeren knikt van ja, maar men bemerkt nogtans dat Mortier en Bosschaert vruchteloos al hunne zakken aftasten en schijnen den hunnen niet te vinden.

SCHELPE : (tegen Mortier en Bosschaert) Vindt gij hem niet dan Mijnheeren ?

BOSSCHAERT : Neen ik, Mijnheer de Notaris, en 'k en kan nie anders peizen of dat heel zeker es da mijn jongens hem zillen gepakt hen om mee te spelen.

SCHELPE : Saperlotte ! En gij dan Mortier ?

MORTIER : (gansch ontsteld) Ei 'k en kan 't oprecht nie peizen, Mijnheer de Notaris waar dat hij mag zijn. 'k Zal mij al gauw om nen anderen loopen (hij loopt haastig de deur uit) Op het zelfde oogenblik komt binnen Honoré Meganck een dépeche in de hand en salueerende tot op de grond.

MULLE : (ontsteld) Ah maar Mortier, waar loop hij dan ! maar dat mag niet zijn ; hij gaat ons belachelijk mak ; Remi ! Remi ! roep hem seffens wederom !

REMI DE VOS : (met luider stem) Mortier ! Mortier !... Mortier die nog niet gansch bijneen de trappen is komt spoedig naar boven wederom.

MULLE : Kom weerom Mortier, kom weerom. Remi zal da wijl doen.

HONORÉ MEGANCK : Vo noble seigneur i ik heb de de vrijheid ginomen va an hier binnen te treden o om u een dé dèpeche te behandigen die die die daar seffens toegekomen is. (hij geeft de depeche af) Toen Mulle die gelezen heeft zegt hij wederom : Ee eedelen heer ik hoor da da dat er iets ontbreekt aa aan de gemeenteraad. In indien ik u eenigszins ka ka kan aangenaam zijn za al ik mij belasten met het te te te gaan halen.

MULLE : Ja Mr Honoré gij kunt ons inderdaad een groot dienst bewijs ; Wijlt ge er om gaan ? (Hij haalt zijne beurs uit en geeft hem eenen cens)

H. MEGANCK : (buigend tot op den grond) Met het meeste plezier va an de wereld Mr Leonce, het is nog de de eerste keer da at ik de de gelegenheid heb va an u mijne da da dankbaarheid te bewijzen voor hetgene gij voor mij gedaan hebt (zich wederom buigend tot op de grond) Gij ij moogt volle vertrouwen hebben in mij ! Ee eedele heer ; i ik zal er na aar Gust Dhaenens om me gaan en zij zullen er gee en a achterdenken op hebben ; i ik zal zeggen da at voor onze kleinen es (hij gaat de deur uit).

DE BAZIN VAN 'T STADHUIS : (binnentredend in de zaal met een plateau waarop 9 pinten bier staan, zich wendende tot Mr Mulle) Als 't u belieft Meneere!

MULLE : (verwonderd) Wat beteekent dat Madame, ik heb geen bier gevraag.

MADAME : Ah excuseerd Meneere, het moet voor u zeker een halveken cognac zijn. Ik zal er straks ommegaan.

MULLE : Wijl neen, wat beteekent dat, wij heb niets gevraag.

ALLEN TE GELIJK : Neen, men hen wulder nie gevraagd.

MADAME : (kwaad) Hoe komt da tons Meneere da Remi aan de deure weest roepen heeft bier! bier!

REMI DE VOS : Ei, Godonke; 'k en ei ik da nie geropen; 'k ei ik geropen achter Mortier die hem wildege ne knikker gaan koopen.

MADAME : (zeer misnoegd) Ten is niets Meneere. (Zij neemt haren drank terug en vertrekt).

BOSSCHAERT : (tegen Vreeze) Me zijn wulder al gelijk nog dwaas da me daar nie en pinte van gepakt en hen; zen kost zij ons toch geen geld vragen, aangezien da m'het nie gecommandeerd en hoûn.

VREEZE : Verdecke ja't. Ei Gust, roep ze weerom.

BOSSCHAERT : Yla! bezinne, Medam!

Op het oogenblik dat Madame met hare pinten de zaal verlaat komt Meganck haastig binnen gesprongen met eenen papieren zak waar zijne knikkers in zitten; hij loopt tegen de plateau en doet 2 of 3 pinten bier er af vallen. Den papieren zak welke hij in de hand heeft, doordrongen van het nat scheurt en al de knikkers rollen op den plancher.

MORTIER en BOSSCHAERT : (opspringend van hunne plaats en elk eenen knikker oprapend) Ah! nu kunnen wij beginnen! (Meganck, gansch beschaamd, raapt de overige knikkers op; hij telt ze zorgvuldig te samen en vindt dat er eenen te kort is; hij zoekt rond in alle kanten, zonder hem te vinden; eindelijk ziet hij hem onder de deur zitten; hij springt er naartoe om er hem uit te halen, maar juist op het oogenblik dat hij hem gaat vatten, ziet hij twee kleine vingers, die, van langs den anderen kant der deur er hem uithalen. Hij rukt met geweld de deur open om te zien wie dat gedaan heeft, doch vruchteloos, er is niemand meer te zien. Hij keert terug in de zaal en geeft de overige knikkers aan Schelpe).

MULLE : Mijnheers de raadsheer, twee persoon vraag de plaats; de eerste is Mr Dewash, onzen ouden Marechal des Logis en de tweede is Mahieu, den ouden... ui...

MINNE : Wachtmeester Mr Leonce.

MULLE : Ja, de wachtmeester.

LAMBRECHT : Bij ja, precies, Meneer den Bron, da was oprecht nog ne goên; den dienen en ee azoo toch oprecht nog nie te veel menschen gekl...

MULLE : Ja maar Lambrec ik moet u doen observeer dat Mr de deken en ik dat alreeds gedecideer heb; er blijf maar meer over te stem; we wijllen dat Mr Dewash de plaats heb; hij heeft hier wijl zijn dienst gedaan als hij gendarm was en hij zal het nog doen.

LAMBRECHT : Ei, ja maar zeker Meneer den Bron, ei ja kijk lijk of ge gij wilt e waar ei, zeker.

MULLE : (tegen Minne) Il nous le faut absolument pour garder notre chasse.

MINNE : Oui, oui soyez tranquille, c'est décidé.

SCHELPE : Mr Leonce 't en es toch nie noodig van u in zulke opmerkingen te willen ontstellen. Ik zou ne keer willen zien wie dat er hier zou durven een ander voorstel maken. (Hij werpt Lambrecht een verbrijzelenden blik toe).

MULLE : Aldus Mijnheers de raadsheer, wij gaan overgaan tot de stemming.

BOSSCHAERT : Meneer den Bron, zoudt mij toegelaten zijn van ook een vrage te doen ?

MULLE : Wijl zeker Bosgaert, wat is het?

BOSSCHAERT : 't Ware om te weten, Meneer den Bron, hoeveele dat i hij ga trekken; den eenen klapt hier van 800, den anderen van 1000 en we wete wulder nie waar dat 't scheedt.

MULLE : Gij weet wijl Bosgaer dat in voorgaande zitting is vastgesteld; hij zal 1100 fr. appointement heb en kieks ook.

BOSSCHAERT : (tegen Vreeze) Zie e wel (tegen Mulle). Alij kijk Meneer den Bron, men ken wulder daar nie aan te zeggen 'k wee ik da wel, maar 'n koun wulder alzoo onder malekaar gerijeleerd alij dame wulder zeien en is hij ne gulden daags hou da 't ons docht dat 't wel betaald was alij.

SCHELPE : (in eenen lach schietend) Ge zoudt er zeker willen ne schooier van maken!

DIAS : Sakerdz... kan da min zijn; hij 'n zou wel om geen droorken bier mogen gaan.

MEGANCK : Ach! da aa waar toch belachelijk.

MULLE : Neen Bosgaer, wij willen dat hij 1100 fr. heeft. Mr de Raadsheer ik verzoek u over te gaan tot de stemming.

SCHELPE : Die sedert eenige oogenblikken zorgvuldig met zijnen neusdoek het binnenste van zijnen hoed uitgewreven heeft staat eensklaps recht en roept uit: Heeren van den Raad er is nu genoeg over gesproken; ik ben zelf beschaamd in de plaats van sommigen onder u van zulke opmerkingen aan onzen weledelen Voorzitter te durven maken. Wij gaan onmiddelijk overgaan tot de stemming. (Hij neemt zijnen hoed en na hem nog eens met de grootste zorgvuldigheid van binnen met zijnen neusdoek uitgevaagd te hebben gaat hij rond bij al de Raadsheeren welke er hunnen knikker in laten vallen).

SCHELPE : De knikkers uitgietend en ze met de grootste zorgvuldigheid samentellend: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Hij hertelt met verwondering en vindt nog eens hetzelfde getal. Hij fluistert iets in het oor van Mulle.

MULLE : (op den zelfden toon in 't Fransch) Il ne faut pas lui en vouloir, ses intentions sont excellentes. Remerciez-le.

SCHELPE : (met luider stem) Heeren van den Raad, van dezen keer zijn we nog maar met 9 en ik vind nogtans 10 knikkers. Mr Mulle en ik hebben de oorzaak dezer misbegrepen en Mr Mulle, gelast mij van hier openbaarlijk aan Mr Meganck zijne dankbaarheid uit te drukken, omdat hij alhoewel van den Raad geen deel makende nogtans de welwillendheid heeft gehad, het voorstel van zijnen weldoener te stemmen.

MEGANCK : (rood van schaamte) Pa pardon Mr Léonce i ik heb mij niet veroorloofd va an me ede te te stemmen. Er moet vo voorzeker een erreur zijn.

MORTIER : Ach Meneer Mulle ik vraag u wel excuse: het zal zeker wel mijn faute zijn. Ik zal e 'k ik waarschijnlijk mijnen eerste knikker weere gevonden hen en a zoo z'in den hoed gestoken hen.

SCHELPE : Neen, neen Mortier 'k ei e 'k ik den uwen gezien g'en hadt gij maar eenen.

MEGANCK : (welke eensklaps verstaan heeft welk nut hij uit de omstandigheden kan trekken, staat spoedig recht en roept uit): Ee ee eedelen heer Leonce, aan aangezien da ge toch wilt zoo goed zijn va an mij vergiffenis te schenken, za al ik u bekken, da ak mij inderdaad nie ie kunnen inhouden en heb, u uw voorstel te stemmen.

(Op dit oogenblik gaat een luid geschater op en de kleine jongen van madame uit 't Stadhuis komt plotselings van achter den stoel van Lampaert gesprongen en roept uit met klinkende stem: 't en es geen waar 't en es geen waar! Ik ei der 'k ik eenen in ingestoken! Ik ei te 'k geweest! De groote verbaasdheid staat op de aangezichten der raadsheeren te lezen. Meganck weet niet waar kijken van schaamte. De kleine loopt al lachend en springend uit de zaal).

REMI DE VOS : Ei godonke!

MULLE : Ah le petit gredin sapristi!

SCHELPE : (met haast) Heeren van den Raad het is genoegzaam bewezen dat het voorstel van Mr Leonce met eenparige stemmen is aanveerd.

MULLE : (opstaande) Mijnheers de raadsheer de zitting sta op (al de raadsheeren staan recht met uitzondering van Lampaert) Mulle voortsprekend : Maar vooraleer zij ga voort, wijl ik hier al de raadsheer bedank voor de eer wijlk zij mij heb aangedaan op de inhaling; ik heb ook al de drapeaux geremarqueer en de uitsteekberd die op de huis der parochian gestaan heb en ik bedank ze ook voor de eer die zij mij heb gedaan en onder ander bedank ik op een heel particulier manier die courageuse weduwe... in... de Reu die zoodanig als de geus is beu.

AL DE RAADSHEEREN : Bravo! Bravo! Vivan Meneer Leonce, Vivan onzen Burgemeester.

MULLE : Merci Mijnheeren; Wijl merci; La séance est levée;... ui... pardon. De zitting ga voort.

Al de Raadsheeren verlaten de zaal (uitgezonderd Lampaert).

MEGANCK : (bij het vertrekken, tegen Bosschaert) Die ie kleine v... ee ee mij vaste gehad zilde. Wa aar zat i hij dan Gust?

BOSSCHAERT : Ei achter Lampaerts e stoel. Es 't geen waar, Mr Emile? (Bosschaert verwonderd van geen antwoord te krijgen, keert zich om en bemerkt dat Lampaert nog op zijne plaats is blijven zitten).

BOSSCHAERT : (terugkeerend, tegen Lampaert) Mr Emile ga e nie mee dan. Geen antwoord (herhalend met luider stem) Mr Emile slaapt e dan?

LAMPAERT : (ontwakend) ui, Ei wel, wa es er? Es 't gedaan?

BOSSCHAERT : Ja Ja't; ze zijn al lank amaal weg. (Beide verlaten de zaal).

(Beneden in den gang; Mulle tegen Meganck): Gij moet nie bevrees zijn omdat gij op mijn inhaal op uw telegraphe niet zijt gewees. Als ieman réclam mak ik zal alles arrangeer met Mr Peereboom gelijk ik gedaan heb voor Naartje Doeb.

Petrus

GEMEENTERAAD VAN NEVELE

Zitting van den 1 April 1885

VOORZITTER : Mr LEONCE MULLE DE TERSCHUEREN

Mr MULLE : Mijnheers de Raadsheer vooraleer ik de zitting kan open moet ik weet of niemand van u weet waar Mijnheer Adolf blijf.

Al de raadsheeren schudden het hoofd : ze weten van niet. Op dit oogenblik komt binnen Mr Meheus, schoonbroeder van Mr. Minne.

Mr MEHEUS tot Mulle : Meneer Léonce, Adolf gelast mij van u te komen zeggen dat hij de zittinge nie en zal kunnen bijwonen omdat hij onpasselijk is en hij heeft mij daarbij de toelatinge gegeven van in zijn plaatse te zetelen, wel te verstaan os't met uw gedacht overeen komt.

MULLE : Mais comment donc, mon cher Monsieur Meheus, mais certainement; ça n'a rien de grave, j'espère, l'indisposition de Monsieur Adolphe.

MEHEUS : Oh non non, Mr Léonce, ce ne sera rien; du veau... comme ça.

SCHELPE : Ah maar Meneer Jules ge weet da toch wel; 't en es toch nie noodig van da te vragen; zet u os 't u belieft! En 't en es toch nie erg zeker mee Meneer Adolf.

MEHEUS : O neen neen 't Meneere de Notaris, 't en zal nie zijn... Hij eet fameus geerne kalfvleesch en 'k gelove dat hij er gisteren avond een beetje veele geëten heeft en dat daarvan es dat hij nie wel en is.

SCHELPE : Ah kalfvleesch is goed, ik eet het ook fameus geerne, principal de kalfskop, 'k vinde dat er niets zoo fijn en es.

MEHEUS : Ja Ja't, 't es zeker goed; allons m'n der allemaal fameus wel van geëten ook.

Op dit oogenblik valt Bosschaert plotselings achterover van zijnen stoel die in twee stukken breekt.

BOSSCHAERT : (tegen Remi De Vos) Ei gie v... wa doe e gij aan mij.

REMI DE VOS : Godonke ei 'k en doe ik niet, 'k eit ui wel gezeid, in waar, da de zittinge voor de kl... was. Meneer Schatseman eet mij te dikkels gezeid da die zittingen op en einde nie meer en zoen geleken hen.

MULLE : (tegen Schelpe) Wat zeg hij daar; dat Mr Scatman gezeg heef dat ons zitting niet meer zou geluk heb.

SCHELPE : 'k Eit toch ook azoo verstaan. Sapristie! zoudt i hij misschien uitgekocht zijn ?! dat zou we toch moeten weten.

MULLE : (tegen R. De Vos) Zoo gij zeg Remi dat Meneer Scatman u gezeg heef dat ons zitting nie meer zou geluk heb!

REMI DE VOS : Ja ik Meneer Léonce, hij eet mij wel twintig keers gezeid.

MULLE : Zoo gij durf hier rechtaf kom zeg dat ons zitting niet meer zal weert zijn, omdat Mr Scatman daar nie meer in is! Gij avoueer dan dat gij zijt uitgekoch!

REMI DE VOS : Ei Godonke 't en es het daar geen uitkoopen aan; ge zie gij ook wel dan die stoelen voor de kl... zijn.

SCHELPE : (tegen Mulle) Ah Monsieur Léonce, je comprends ce que c'est; il a voulu parler des chaises qui sont en mauvais état.

MULLE : Au! il y a eu un quiproquo, les chaises ça veut dire ainsi : De zitting.

SCHELPE : En effet, Monsieur Léonce, ces deux mots signifient la même chose.

MULLE : Mijnheers de Raadsheer, de incident is clos Bosgaer, pak een ander zitting. Mijnheers de Raadsheer de zitting doe voor.

DIAS : Pardon Meneer Léonce, maar 'k geloove wel da ge de zitting nog nie geopend en hebt.

MULLE : Ah sapristi! 't is ook waar. — Wat daar mee gedaan.

SCHELPE : Ah Meneer Léonce, 'k en zou e k' ik daar nie achterloopen; de zitting is van haar eigen opengegaan.

MULLE : Wijl ja, 't is ook waar. De zitting doe voor.

SCHELPE : Heeren van den Raad, zooals gij weet is de zaak aan het dagorde, de benoeming van onzen nachtwaker. Meneer Léonce zal straks zijn voorstel daarover maken en daarna zullen wij onmiddellijk tot de stemming overgaan. Heeren van den Raad hebt gij hem mede gebracht: Gij weet wel wat ik wille zeggen.

Al de raadsheeren hebben hem van deze keer al gereed in de hand, uitgenomen Mr Meheus welke maar slecht schijnt te verstaan waarvan er kwestie is.

SCHELPE : (tegen Meheus) Hebt gij hem mee, Meneer Meheus?

(Meheus die nog niet verstaat wat er gaans is staat verbaasd op Schelpe te kijken zonder te antwoorden en weet niet of hij moet lachen of hem kwaad maken.)

SCHELPE : Gij moogt het mij niet kwalijk nemen Mr Jules maar me zoen geerne weten of ge eenen hebt?

MEHEUS : (kwaad) — Het te gij meschien geenen?

SCHELPE : Ei maar toe toet Mr Jules, kijk, hij es hier (hij toont hem zijnen knikker).

MEHEUS : th. Maar Meneer, ge moogt het mij niet kwalijk nemen ik wist niet wat er van de kwestie was en ik had het anders verstaan. Zeker ei 'k hem mee; Adolf ee mij de zijnen meegegeven. (Hij haalt hem uit).

SCHELPE : Heeren van den Raad, zooals gij weet, hen me nui al twee keers een vente gehad mee ons knikkers en daarvoor hebben Meneer Léonce en ik besloten van een ander systeem van stemming te gebruiken. — Ik zal mee mijnen hoed rond gaan van eer dat de beraadslaginge begint en iedere knikker zal en zijn raadslid in ...Ah sapristi, pardon, pardon, 'k ben mis; in ...'k wille zeggen en ieder raadslid zal er zijnen knikker in laten vallen. 'k Hou mij miszeid, maar allons 't komt overeen uit, me verstaan wij wel mallekaar.

MORTIER : Ei, ja zeker en waar, me komen der vooren bijeen.

SCHELPE : Aldan Meneers zullen me den hoed met al de knikkers aan de kant zetten en de beraadslaging gedaan en de stemming geopend zijnde, zal ieder raadslid het recht hebben van in geval van tegenstemming er de zijnen te gaan uithalen. Op deze manier zullen wij geen onaangenaamheden meer hebben.

AL DE RAADSHEEREN : Bravo! bravo! azoo zal 't beter zijn. (Zij staan meest allen op van hunne plaats en willen hunnen knikker in den hoed van Schelpe werpen).

SCHELPE : (Zijnen hoed spoedig vattend en hem met zijnen neusdoek zorgvuldig uitkuischend...)

Wacht! wacht! Ik zal zelve rond komen. (Hij gaat rond en na de knikkers juist geteld te hebben zet hij die in zijnen neusdoek op den grond weg.)

MULLE : Mijnheers de raadsheer, zooals gij weet wij heb een nachtwak van doen; er gebeur hier te veel dief en rustooring in de gemeenten, de persoon kun in rust niet meer gaan sloop; maar ten is niet genoeg van de nachtwak te heb, wij moet hem ook de uniform geef om hem te kun distingueer van de ander persoon die in de straat gaan en mijn vrouw heef de moeit gedaan van een projet van uniform te dessineer die wij wijllen hem geef. (Hij haalt zijn dagorde uit zijnen zak en toont aan de raadsheeren de teekening welke langs den anderen kant gemaakt is.)

REMI DE VOS : Godonken da es Manten Wijngaert.

MULLE : Mijnheers de raadsheer, ziehier de coleur van de costuum : De casaque zal dood zijn, de gilet groen en de broek blauw.

BOSSCHAERT : Ei verdecke, just lijk of e 'k ik was bij d'inhalinge.

MULLE : Inderdaad Bosgaer en wij heb zelf gepeins van hem ui kostuum te geef om te begin, omdat ons vijand niet zoudt kun zeg dat wij te veel geld verkwis op de parochie, maar wij wijllen zooals gij ziet op de dessin dat hij zilver casque drag, zoo dat zal natuurlijk niet veel geld kost, Siesken Hariek kan da mak.

DIAS : Pardon Mr Léonce, maar 'k peize da die zelvere kask algelijk nog al diere zal kosten.

MULLE : Oh! wat kan dat zooveel kost, een casque in fer-blanc.

DIAS : Fer... blanc, sakerdz... fer-blanc. Ah ja ja 't mag nen blekkenen zijn. Pardon Mr Léonce, mais je croyais que vous disiez un casque en fer-blanc.

MULLE : Wijl neen ik heb gezeg zilver casque; wijl dat nie zeg fer-blanc?

SCHELPE : Pardon Mr Léonce, 'k geloove wel dat ge mis zijt. Zilver Mr Léonce zonder da get mij kwalijk neemt wilt zeggen argent; en fer-blanc da ware tons nen blekkenen.

MULLE : Ah wijl, 't is wijl mogelijk! nen blijkken dan.

BOSSCHAERT : (tegen den sekretaris) Verdecke, ei e gij dan nu wa van verstaan van 't gene dan ze daar gezeid hen.

DE SEKRETARIS : Ei zoek wel! 't es daar ievers van da dink diet ij op zijn hoofd moe hen.

SCHELPE : Zoo, heeren van den raad, gij hebt dat amaal wel verstaan, nie waar; wij gaan overgaan tot de stemming volgens ons nieuw systeem. (Hij staat op van zijne plaats en haalt zijnen hoed die onder eene bank staat); Hij bereidt zich om te vragen of er iemand tegen het voorstel zou durven stemmen, toen hij eensklaps bemerkt dat er een groot getal knikkers ontbreken; hij giet de overige spoedig in zijne hand uit, telt ze en roept uit in woedende gramschap : Heeren van den Raad, ondanks ons nieuw systeem zijn wij van dezen keer schandelijk bedrogen en bestolen! Ik vind maar eenen

knikker meer en in de plaats is er om met ons te spotten voorzeker eenen marbel ingesteken! nen blauwen! (Eene verbaasdheid zonder weerga staat op de aangezichten der Raadsheeren te lezen.) Op dit oogenblik hoort men in de naburige zaal als een geluid van knikkers of andere kleine speeltuigen op den plancher rollen. Al de raadsheeren luisteren met innige aandacht. Weldra laat hetzelfde geluid zich nogmaals hooren, vergezeld van een gerucht van kleine stappen in de zaal rondloopend en het geroep Koeschut! Koeschut menige keeren herhaald.

REMI DE VOS : (schielijk opspringend) Godonke, die kleine kuiffel ee ze weerom al vaste. (Hij rukt met geweld de deur open, springt in de zaal daarnevens en begint spoedig de ontbrekende knikkers op te rapen, waarmede de kleinen uit 't Stadhuis in gezelschap van een zijner makkers bezig was met spelen; de kleine springt hem aan de beenen uitroepend al weenend: Ei! ui! mama! mama! ze pakken mijn knikkers! Ei! mijne marbel! mijne marbel!

MADAME : (De zaal binnen loopend) tegen Remi De Vos: Ei wel! Ei wat es dat hier, wilde ne keer mijne jongen beginnen gerust laten; zijde niet beschaamd dan!

REMI DE VOS : Ei godoncke da es nui al den tweeden keer dat hij de knikkers van de Raad komt pakken.

DE KLEINE : (al weenend) — 't En es gee waar, 'k en ei ze nie gepakt, 'k ei ulder ne marbel in de plaatse gegeven.

MULLE : Ja klein, gij heb ons wijl een marb in de plaats gegeef maar gij heb ons tok bestool aangezien wij daarmêe ons getal stem niet meer heb.

MADAME : Meneer Léonce, 'k versta ik al wa dat es; hij zal e hij daar die marbel in gesteken hen en 8 knikkers uitgepakt hen om mee zijne cameraad te kunnen spelen; de jongens zijn hier gewone, Mr Léonce, van 8 knikkers te geven voor ne marbel, en da es daarmee.

MULLE : (verwonderd) Ah! is dat inderdaad zoo! dat verand inderdaad de affaire; indien de marb de valeur heef van 8 knik dan heb wij toch nog de getal stem! dan!

SCHELPE : 'k Geloove inderdaad wel Mr Léonce da 't inderdaad azoo es.

BOSSCHAERT : 'k Hoor 'k toch altijd mijn jongens daar ook van klappen. Aly! dan ze zij 8 knikkers geên voor ne marbel, en voor ne cens hen z' acht marbels. Aly!

DIAS : In mijnen tijd was toch ook azoo Mr Léonce!

SCHELPE : Heeren van den raad, aangezien dat ons getal stemmen toch overeenkomt en dat er toch zeker niemand geen goeste en heeft van zijnen knikker uit den hoed te trekken, al de raadsheeren schudden het hoofd, wellende zeggen dat zij geen goeste en hebben van er ulderen uit te trekken, verklaar ik het voorstel van Mr Mulle met eenen marbel... ui... pard... 't es die verd... marbel die in mijn hoofd zit... ui 'k wille zeggen met eenporige knikkers... ui... sapristi!... stemmen wil ik zeggen, aanveerd.

AL DE RAADSHEEREN : Bravo! Bravo! Vivan onzen Burgemeester!

MULLE : Merci, Mijnheeren, wijl merci.

BOSSCHAERT : (tegen Mortier) Toe... zeg het maar; gen moet nie schouw zijn.

MORTIER : Ei maar Gust jongen : zeg het gij; 'k en ben ik da keiten hier azoo nie gewone.

LAMBRECHT : Ei zegge maar op, Tiste, hij 'n zal hij nie kwaad zijn.

MORTIER : Ja jongen!

MULLE : Heb gij iets te vraag Mortier; zeg maar; gij moet niet zijn bevrees.

MORTIER : Ei maar Meneer Léonce zonder da het mij kwalijk neemt, zoe me wulder allemets nie wa vergeten hen?

MULLE : (verwonderd) Vergeet Mortier; wijl neen zeker; ik weet toch van niet.

MORTIER : (beschaamd) Ja maar kijk meneer den bron, 't es het mij gelijk wie dat es alij! maar 't es zeker meneer den Bron of 'k zoe 'k ik moeten kwalek verstaan hen, maar dame wulder zeker nie en weten voor wie dame gestemd hen.

MULLE : Ah sapristi, 't is toch toch waar, ik hard alzoo vergeet; maar enfin dat geef niet; ik had op mijn carnet geteekd (hij haalt zijn carnet uit zijnen zak en zegt) : 't Is Honoré Meganck. (Hij neemt zijnen stok, zet zijnen hoed op en verlaat de zaal).

SCHELPE en Dias : (hem met verwondering aanschouwend) Zoudt gedaan zijn dan! Hij 'n ee hij nie gezeid!

SCHELPE : (achter Mulle loopend) Pardon, Mr Léonce, g'en hebt gij ons niet gezeid dat de zitting gedaan was. En 't es nog iets te beslissen, os 't u belieft?

MULLE : Wijl neen, er is niets meer, maar ik moog niet zeg : De zitting is gesluit, aangezien ik ze niet had open gedaan.

SCHELPE : Ah 't es ook waar, Mr Léonce, 'k vrage wel excuse, 'k had het gansch vergeten.

BOSSCHAERT : (Lampaert wakker makend) Gauw Meneer Emiel, 't es gedaan, we gaan voors.

Al de raadsheeren verlaten de zaal.

GEMEENTERAAD VAN NEVELE

Zitting van den 9 April 1885

VOORZITTER : Mr LEONCE MULLE DE TERSCHUEREN

Een Nikeireiwkeiwtscheiw in de Congo.

Mr MULLE : Mijnheers de raadsheer de zitting ga open.

SCHELPE : Heeren van den raad, de zitting van heden gaat bijzonder belangrijk zijn; ik verzoek u allen van met de grootste aandacht de beraadslaging te volgen; onzen achtbaren en weledelen Burgemeester de Bodega gaat het woord voeren.

MULLE : Mijnheers de raadsheer, de zaak...
stijl van een adres van felecitations te stem Z. M. de Koning omdat is benoem als koning van de nieuw gemaak afrikaansch land : De Congo.

BOSSCHAERT : (tegen de sekretaris) Verdome, wa es dade?

DE SEKRETARIS : Zwijgt, ge zil het wel gaan hooren.

MULLE : Mijnheers de raadsheer... ui... de zijn misschien maar weinig onder u die weet wat de Congo is en daarom wijl ik u eenige woord uitlegging geef. Onder ons gezeg, da beteekt niemendal maar wij moet gebaar dat wij daar heel veel aan houd om de koning plaisir te doen, de koning houdt daar heel veel aan en 't is om van hem te verkrijg, dat hij werk teeg de geus dat een mot d'ordre is in ons partij van hem in die affaire te help.

AL DE RAADSHEEREN : Au ja ja, percies.

MORTIER : Ei waar ligt da land alzoo ieverst, Meneer den Bron? Es da op...?

MULLE : 't Is de land, Mortier, waar heel warm is en waar de negers woon; die heel zwart zijn; en wild en fuil, en waar de citroen groei.

BOSSCHAERT : Au ja, ja! Kei daar nog van hoore keiten; Prosper Dias ee mij gezeid dat hij in Gent azoo nog ne keer ieverst er een gezien heeft.

MULLE : Wijl ja, ik zou wijl geloof; ik kan ze niet beter vergelijk enfin... Jules... op de inhaling, maar nog veel meer wild; heel gansch woeste enfin.

Op dit oogenblik begint Bosschaert met geweld onder de tafel te schuppen al roepende; 'k zal u nu wel hên gie kleine v... Terzelfdertijd springt Mortier spoedig recht, uitroepende: Ei, verdome, Gust, wa krijgde gij van azoo mijn scheen in stuk te schippen! Scheedt er uit, Verdeeke!

BOSSCHAERT : Oh! da waren ui beeên die 'k gevoeldege, 'k meendege dat weerom de kleinen was.

Mortier trekt zijne broek op tot halfwege de knieën en men ziet inderdaad de roode en blauwe blutsen op beide beenen staan).

VREEZE : (tegen Minne) Ei ge zil gulder daar zeker ne keer naar toe rijen, os g'uldere stoomboot hebt.

MINNE : Ja, zoe me wel! zoe me wel! wan z'eeten ui ginter op link kalfvleesch.

DIAS : Vinden ze daar geen koolmijne in da land, Meneer Léonce?

MULLE : Het schijnt wijl van ja dat daar ook koolmijn bestaat; maar ten is nogtans niet de but van de affaire van daar koolmijn of ander mijn te gaan zoek. Onder ons gezeg, ons partij ga daar tracht nut uit te trek om daar al de geus schoolmeesters naartoe te zend, de schijnt dat de eenigste middel is om de hier kwijt te geraak.

SCHELPE : Dat da kost waar zijn, en ze daar naartoe zenden onder voorwendsel van 't volk ginter te gaan beschaven.

MULLE : Wijl zeker; 't is just daar de but.

MORTIER : Zoo dage peist, Meneer den Bron damen hier Pattyn en zijnen boel ook nog daartoe zullen krijgen dan?

MULLE : Ik hoop toch wijl van ja, Mortier.

REMI DE VOS : Ei, ze zullen zij ginter ook zeker pekzwart worden?

MULLE : Wijl ja; luik Jules Doeb, enfin!

BOSSCHAERT : Ei wa voor en tale es da, Meneer den Bron, dan ze daar keiten in da land.

MULLE : 't Is de heel aardig taal Bosgaard, 't is heel moeielijk om leer. Gij heb bijvoorbeeld: Zitting van den gemeene raad. Hoe zou gij peins da zij da gijnter zeg?

BOSSCHAERT : Ei... ei... wa zoek gaan zeggen?

MULLE : **NIKEIREIWKEIWTSCHEIW.**

AL DE RAADSHEEREN : Ei verdeeke, die meneer Mulle kent toch alle talen!

(Op dit oogenblik hoort men in den trap een zonderling geluid; een œ-œ-œ-œ die van langs om luider wordt en schijnt te naderen.

Al de raadsheeren luisteren stilzwijgend.

Er wordt op de deur geklopt en dezelfde stem laat wederom hetzelfde œ-œ-œ-œ hooren).

MINNE : (gansch ontsteld rechtspringend) Oh! Oh! 't es ne wildeman, 't es eenen van de Congo.

(Nauwelijks is dat woord uitgesproken of al de raadsheeren springen van hunne plaats op en loopen al roepend van schrik en het een boven het ander in de plaats nevens de gemeente-raadszaal; deze wordt dicht gesloten).

(De stem aan de deur) Œ-œ-œ-œ zoet mij gepermetteerd zijn œ-œ-œ van œ-œ binen te komen œ-œ?

REMI DE VOS : Ei godonke zij e gulder schouwsch ...'k zal e 'k ik godonke wel weten wie da 't es. (Hij trekt zijne sabel uit en gaat naar de deur. Op hetzelfde oogenblik gaat deze open en Mr Jacobus Francies de Mulder, burgemeester van Poesele komt binnen in de gemeenteraadszaal).

REMI DE VOS : Ei godonke, 't es den burgemeester van Poesele!

BOSSCHAERT : (in de zaal daarnevens) Verdome 'k eet nog gepeisd. (Hij doet de deur open en komt in de zaal achtervolgd van al de andere raadsheeren. Mulle, Minne en sommige anderen schijnen nog gansch ontsteld van hunnen schrik.)

DE MULDER : (tegen Mulle) Œ-œ-œ meneer œ-œ den Burgemeester œ-œ 'k was hier gekomen om u een heel œ-œ-œ belangrijkœ-œ-œ zaake mede te deelœ-œ.

MULLE : Ja Meneer Mul; zet u als u belief, maar gij heb ons stijf doen doen verschiedt, wij waar just geocupeer met beraadslag om een adres aan de Koning te stem voor de zaak van de Congo en wij meend azoo dat gij een wijldeman waar die van gijnder afkwam.

DE MULDER : Œ-œ-œ-œ-œ

MULLE : Zet u als u belief, Meneer Mul; gij kan zeg de communicatie die gij te doen heb; Mijnheers de raadsheer de zitting doe voor.

DE MULDER : Meneer œ-œ Léonce, den 25 Maart is er tot Poehelœ-œse een recht schelmstuk gebeurd; nen jongeling œ-œ-œ van een jaar of twintig œ-œ die altijd Mulle geheeten wordt œ-œ-œ, zonder œ-œ da 'k ik kan zeggen œ-œ waarom, œ-œ Meneer Léonce, es daar ingehaald op spotsche wijze œ-œ-œ œ-œ mee een twintigtal kortewagens, œ-œ verscheidene hondekerren, œ-œ-œ mee commissarissen meénen hoogen hoed œ-œ-œ op en œ-œ witte strek aan den arm, œ-œ mee een muziek van schuiffeldinkskes en zoo voors, œ-œ œ-œ-œ den eerewijn es hem geschonken œ-œ-œ geweest, enfin alles es gebeurd œ-œ-œ op een manier om den spot te drijven œ-œ-œ met hetgene er ter gelegenheid œ-œ van uwe inhaling, tot Nevele is gebeurd.

AL DE RAADSHEEREN : Ah! es da en schande!

DE MULDER : Het heeft mij onmogelijk geweest œ-œ-œ-œ van dat schandelijk spel te beletten, œ-œ omdat ik daar geen police aan d' hand en had dœ-œ-œ maar ge moet weten œ-œ, Meneer Léonce, œ-œ dan het op 20sten Mei zijnde, verjaardag œ-œ-œ wederom schikken in 't halen œ-œ-œ en 't es om da te kunnen beletten œ-œ da 'k u komme vragen œ-œ Meneer Léonce, of gœ-œ-œ mij voor dien dag uw gendarms zoudt willen zenden œ-œ.

MULLE : Ik heb u wijl te bedank Meneer Mul, voor al de moeit die gij heb gedaan, ik zal u op de gestelde dag de gendarms zend en ik wijl u hier een vote de remerciements doen stem, van al de raadsheer voor uw courageus gedrag.

AL DE RAADSHEEREN : Bravo! bravo!

MULLE : Wij zul dat terzelfdertijd stem met de adres voor den Koning; maar mijnheers de raadsheer ik moet d'abord een motion d'ordre mak.

Al de raadsheeren luisteren aandachtig.

MULLE : Mijnheers de raadsheer, gij moet ook al hoor heb zeg dat op Nevele wordt uitgegeef een spotschrift over ons seance ieder keer dat zij plaats heb; de persoon die dat doen heb voor, van ons belachelijk te mak met te zeg dat wij altijd met eenparig knik... ui... pardon... ik wijl zeg stem, stem. Ei wijl, Mrs de raadsheer ik heb de heel ingenieus middel gevond omdat te belet. In plaats van eenparig te stem, wij zal lotje trek wie van ons moet teeg stem; alzoo zul zij niet meer kun zeg dat altijd eenparig is.

AL DE RAADSHEEREN : Ah, ce ça.

SCHELPE : (tegen Mulle) Wa zoek eerst doen, Meneer Léonce, de knikkers halen of de lotjes maken.

MULLE : Gij zul eerst moet de lotjes mak om te weet wie moet teeg stem.
(De Sekretaris die sedert eenige oogenblikken bezig is met een blad papier in ongelijke reepjes te snijden, geeft deze aan Schelpe welke er ieder raadslid een doet van uittrekken).

BOSSCHAERT : Ei, Meneer den Bron, es 't voor 't kortste of voor 't langste?

SCHELPE : 't Es kortste die der tegenstemt Gust.
De Raadsheeren na hun lotjes getrokken te hebben houden het in hun hand om te zien wie dat het kortste heeft: het is Mr Mulle.

VREESE : Ei, meneer den bron, 't en sla ui wel nie mee; 'k ei e 'k ik 't langste.

MULLE : Ja, Vrees, 't sla mij teeg (tegen Schelpe). 't Is nog al embarras sant voor mij van te moet teeg de voorstel stem die ik zelf gemaak heb; Peinsd gij niet dat zij daar weerom zul een spotschrift op mak, Notaris?

SCHELPE : Ik 'k en peisd nie, Meneer Léonce, maar enfin ne mensch en kan 't nie weten ewaar, z'heeten mij wel altijd P o m a d e.

MULLE : (grimlachend) Ah, ja 't es waar, maar waarom is dat dan, Notaris?

SCHELPE : Ei da es nog gekomen van in den tijd van mijnen trouw,
Mr Léonce, den dag van mijn verhuizinge zeg mij wijf azoo tegen mij: Théophile pakt ook wa mee da 't afeceert (ze was zij bezig mee de wijn te verhuizen weet ik wel) en daarop neeme 'k ik ook mee 't geen da mij 't noodzakelijkste scheen; te weten: ne quinquet, ne schoentrekker, ne kam en een dooze P o m a d e.

AL DE RAADSHEEREN : (in eenen lach schietend) Ah, ja ja, 't es daarom dat da voorskomt. (Schelpe wordt eenigszins rood en schijnt min of meer gegeneerd; hij neemt zijnen hoed en na hem van binnen zorgvuldig uitgekuischt te hebben gaat hij rond bij al de raadsheeren die het voorstel van Mr Mulle, moeten stemmen en welke er allen hunnen knikker in laten vallen.)

SCHELPE : (de knikkers in zijne hand gietend en ze met zorgvuldigheid samentellend) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. (met verwondering hertellend) 1... 2... 3... 4... 5... 6... 7... 8... 9... 10 (hij blijft eenige oogenblikken met de knikkers in zijne hand staan als stom van verbaasdheid).

MULLE : Is de al gelijk parig dan Meneer Scylps?

SCHELPE : Dat es toch te vreed Meneer Léonce?

LAMBRECHT : Ei Verdecke, Honoré Meganck en es hier pertan niet. Schelpe, welke sedert eenige oogenblikken bezig is met de knikkers nog eens te hertellen roept eensklaps uit: Ah, sapristi, 'k zie al wa dat es, 't es eenen die in tween gebosten ligt.

MULLE : Gebost nog al! Tiens! tiens!

BOSSCHAERT : Ei da moe al z'leven een bakboste zijn!

SCHELPE : 't Es inderdaad azoo, 't es en Bakboste, (hij toont aan de raadsheeren de knikker die in tweeën gebosten ligt,) maar enfin 't komt toch overeen uit : Heeren van den raad; Ik verklaar het voorstel van Mr Mulle met 8 knikkers tegen 1 bakboste... ui... pardon, pardon! 'k Wille zeggen met 8 stemmen tegen 1 bakboste... ui... sapristi! tegen een stemme wil ik zeggen aanveerd.

AL DE RAASHEEREN : Bravo! Bravo! Vivan onzen Burgemeester!

MULLE : Merci, Mijnheeren, wijl merci... ui... Mijnheers de Raadsheer, vooraleer de zitting ga voor heb ik de eer van u kenbaar te mak dat de toekomende zitting zal plaats heb op de nieuw gemaak stoomboot van Mr Mekens. Gij ziet ook, Mrs De raadsheer, dat wij hier op de stadhuis in rust niet meer kun vergaar; wij wordt altijd op de eene of andere manier getroubleer, da zal op de boot veel beter zijn; wij zul daar in rus gelaat word.

AL DE RAADSHEEREN : Ah! Bravo! Bravo! Da zal leute zijn.

MULLE : Mijnheers de Raadsheer, de zitting ga voor.

Al de Raadsheeren staan op en verlaten de zaal.

Beneden in de herberg (Mortier tegen Bosschaert). Ei Gust, soe Meneer Lampaert al weg zijn dan? 'k Zoe hem wel e keer moeten spreken.

BOSSCHAERT : (met verwondering omkijkend) ... Ei! Goddeeke, 'k zal hem boven vergeten zitten hên. (Hij loopt spoedig naar omhoog, maakt hem wakker en komt er eenige stonden nadien in de herberg mede beneên).

I) Gemeenteraad van Stevele

Zitting van den 9den Februari 1885

Voorzitter: Mr Leonce Mulle de Terschueren

Villa Bodega

Mr Mulle: Mynheers de raadsheer ik doe open de séance

Schelpe: Remi doe ne keer de deure toe; da trekt hier nogal

Mulle. En effet ik ben geenrhumeerd en ik verzoek u Mr Schelp van te wyl in myn plaats de dagord aflees.

Schelpe: Heeren van den Raad. De zaak aan de dagorde is de benoeming van onzen politie commissaris zoo als gy weet zyn er nogal veel postulanten die de plaats begeeren, maar om wettelyk te handelen moeten wij tot eene regelmatige stemming overgaan om de persoon te kiezen welke deze bediening moet bekleeren. Heeren van den Raad, hebt gy elk uwen knikker mede gebracht?

De meerderheid der Raadsheeren knikt van Ja, maar men bemerkt nogtans dat Mortier en Bosschaert vruchteloos al hunne zakken aftasten en schynen den hunnen niet te vinden.

Schelpe (tegen Mortier en Bosschaert). Vindt gij hem niet dan stijnkeoren?

Bosschaert: Neen ik. Mynheer de Notarus en 'k en kan nie anders peizen of dat heel zeker es da myn jongens hem zillen gepakt hen om mee te spelen.

Schelpe: Saperlotte! En gy dan Mortier?

Mortier (gansch ontsteld) Ei 'k en kan 't oprecht nie peizen. Mynheer de Notarus waar dat hy mag zijn! 'K zal my al gauw om nen anderen loopen. (hy loopt haastig de deur uit).

Op het zelfde oogenblik komt binnen Honoré Meganck eene depeche in de hand en salueerende tot op de grond.

Mulle (ontsteld) Ah maar Mortier, waar loop hy dan! maar dat mag niet zyn; hy gaat ons belachelyk mak; Remi! Remi! roep hem seffens wederom!

Remi De Vos (met luider stem) Mortier! Mortier! Mortier die nog niet gansch byneen de trappen is komt spoedig naar boven wederom.

Mulle: Kom weerom Mortier, kom weerom. Remi zal dit wyl doen.

Honoré Meganck. No noble sergoieur i ik heb de de vryheid genomen va an hier binnen te te treden o om u em di depeche te behandigen die die die daar seffens toegekomen is (hy geeft de depeche af) Toen Mulle die gelezen heeft zegt hy wederom: Ee eedden heer ik hoor da da dat er iets ontbreekt aa aan de gemeenteraad In indien ik u uwegstons ka ka kan aangenaam zyn za al ik my be belasten met het te tete gaan halen.

Mulle: Ja Mr Honoré gy kunt ons inderdaad een groot dienst bewijs; Wylt gij er om gaan! (Hy haalt zyne beurs uit en geeft hem eenen Cens)

